

Gál István László

HŐKAMERA ÉS ÉJJELLÁTÓ MINT AZ ORVVADÁSZAT ELKÖVETÉSÉNEK POTENCIÁLIS ESZKÖZE

Polt Péter professzor urat akkor ismertem meg, amikor már legfőbb ügyész volt. Már akkor is Ő volt a legfőbb ügyész, amikor az egyetemi diplomámat átvettem, és elkezdtem tanítani a pécsi Büntetőjogi Tanszéken. Büszke vagyok rá, hogy 25 év elteltével nem csupán kollégák, de barátok is lettünk. Számos szakmai konferencián hallottam az előadásait az elmúlt negyedszázadban. Polt Péter nemcsak a magyar ügyészi szervezet első számú vezetője, hanem személyében egyszerre jeleníti meg a magyar büntetőjog gyakorlatát és elméletét; mindkettőt a legmagasabb színvonalon műveli. Tudományos munkássága nemzetközi szinten is ismert és elismert. Az általa vezetett ügyészi szervezetben is megfigyelhető a rá jellemző igényesség: minden évben növekszik a tudományos fokozatot szerzett ügyészek száma, és a védői munkám során magam is sok olyan kiváló ügyésszel találkoztam, akiktől rengeteget tanultam és tanulok, ezt a katedrán is folyamatosan hasznosítani tudom. Ahogy Erdősy Emil pécsi professzor mondta nekünk gyakran: „Minden elmélet annyit ér, amennyit a gyakorlatban hasznosítani lehet belőle.” Kedves Péter! Ezzel az idézettel és a következő rövid tanulmánnyal kívánok Neked születésnapod alkalmából jó egészséget, valamint erőt és kitartást a szakmai munkádban.

Közel 30 éve vadászom magam is, a vadászat szenvedélyét nagyapámtól örököltém és tanultam is egyben. Nagyapám az 1940-es években kezdett vadászni, golyós puskáján négyszeres nagyítású, az akkori kor technikai színvonalának megfelelő, kiváló német céltávcső volt. Azok az öreg vadászok, akik a 20. század elején vagy az 1800-as évek második felében születtek, gyakran mondogatták neki: nem etikus céltávcsővel vadászni, esélyt kell adni a vadnak. Nagyapámnak ezzel kapcsolatban az volt a véleménye, hogy az érvel elsősorban a nyílt irányzék mellett, aki nem tudja megvenni a céltávcsövet.

A 2000-es években az éjjellátó eszközök, napjainkban a hőkamerák kezdenek rohamosan elterjedni a piacon, és a vadásztársadalom azóta két részre oszlik: akinek van, harciasan érvel mellette (főleg, aki a kereskedelembe is érdekelt), aki pedig nem engedheti meg magának, az határozottan ellenzi. Érvek és ellenérvek csapnak össze, lássunk ezekből néhány jellemzőt! Az elektronikus optikai eszközök mellett szóló érvek: kíméletesebb a vadnak, mint meglámpázni, és kapásból rálőni. Emellett biztonságosabb is, hiszen előtte meg lehet nézni, hogy nem ember jön-e ki a kukoricából, akire ráemeljük a puskát. A vadkárelhárítás hatékonysága pedig (vaddisznó esetében) ilyen technikai eszközök nélkül lényegesen kisebb, és például az ASP elleni védekezés keretében a disznóállomány radikális gyérítése nappal esélytelen. Ellenük szóló érv az, hogy a vadnak legalább éjszaka nyugalomra van szüksége. Etikátlan, nem ad esélyt a vadnak. Ellenérvként hozzák fel továbbá, hogy egy ilyen eszközökkel felszerelt vadász komoly „mészárlást” rendezhet a vadállományban éjszaka, és az egy vadászatot elejtett több vad közül nem biztos, hogy mind bekerül a hűtőházba, lehet, hogy egy-kettő közvetlenül a csomagtartóban fog összeesni, vagyis ellopják majd. Hangsúlyozom, hogy az elektronikus optikai eszközökkel kapcsolatos etikai vitában nem kívánok állást foglalni.

A Btk. 245. §-ában található orvvadászat büntetett a hatályos Btk. emelte be először a büntetendő magatartások körébe (több kiváló elméleti és gyakorlati büntetőjogász, így különösen Elek Balázs¹ és Makai Lajos² javaslata alapján), ezt megelőzően szabálysértésnek minősült. Az 1872. évi VI. törvény és az 1883. évi XX. törvény volt az első két magyar jogszabály, amely az orvvadászattal is foglalkozott. E törvények a vadászati kihágásokat rendelték büntetni, majd a 17/1968. (IV. 14.) Korm. rendelet szabálysértésnek minősítette a jogosulatlan vadászatot. Ezt a szabálysértést az követte el, aki vadászjeggyel vadászott, illetve nem rendelkezett a vadászat gyakorlásához szükséges megfelelő feltételekkel, valamint aki tiltott helyen vagy időben, illetőleg tiltott vadra, valamint tiltott módon vadászott. A korábbi Btk. az állatkínzás keretei között már 2004 óta büntette az orvvadászat egyes elkövetési magatartásait, így bűncselekménynek minősült a vadászatról szóló törvény által tiltott vadászati eszközzel vagy tiltott

¹ Elek Balázs professzor számos könyvet és tanulmányt publikált a témában. Az orvvadászat egyik legalaposabb összefoglalása a 10 évvel ezelőtt megjelent szakkönyvében található. Lásd: ELEK 2015.

² Makai Lajos, a Pécsi Ítéltábla volt elnöke az orvvadászat témakörének az egyik legelismertebb szaktekintélye hazánkban, számos előadást tartott a témában, és tanulmányokat is publikált. Lásd: MAKAI 2024.

vadászati módon megvalósuló vadászat. Önálló tényállásként az orvvadászat a Btk. 245. §-ában foglalt tényállással került be a hazai büntetőjogba, 2013. július 1-jétől kezdődő hatállyal. Több Btk.-kommentárban Polt Péter is elemezte ezt a tényállást,³ aki maga is kiváló sportvadász.

A bűncselekmény jogi tárgya tágabb értelemben a természet védelméhez fűződő társadalmi érdek, közelebbről a vadállomány észszerű hasznosítása és védelme. A bűncselekmény elkövetési tárgya a vad, azaz a Magyarországon vadon élő állatfajok közül kizárólag a vadászható állatfajok egyede. Nem elkövetési tárgya ezért ennek a bűncselekménynek a természetes élő környezetben vadon élő, nem vadászható állatfaj, kivéve egyes fokozottan védett és védett gerinces állatokat, valamint az állatkertben bekerített helyen tartott vad.

Az orvvadászat keretdiszpozíció, a keretet kitöltő jogszabály elsősorban a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény (a továbbiakban: Vtv.), de jelentősége van a tényállási elemek megállapításánál a Vtv. végrehajtásának szabályairól szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendeletnek is. Az orvvadászat tényállásának lényege a jogellenesen folytatott vadászat. A jogszerűen folytatott vadászat a Vtv. értelmében a vadnak engedélyezett eszközzel vagy ragadozó madárral, illetve magyar agárral és engedélyezett módon, vadász által, vadászterületen történő elejtésére vagy elfogására irányuló tevékenység. A vadászatot jogszerűen csak vadász gyakorolhatja, kizárólag olyan vadászterületen, ahol vadászatra jogosultsággal rendelkezik. Vadász a háttérnorma szerint csak olyan személy lehet, aki érvényes vadászjeggyel vagy vadászati engedéllyel, illetve – vadászlőfegyverrel vadászó vadász esetén – vadászlőfegyver-tartási engedéllyel, vagy – a ragadozó madárral vadászó vadász esetén – a természetvédelmi hatóság által ragadozó madár tartására kiadott engedéllyel, elöltöltő fegyverrel folytatott vadászat esetén az elöltöltő fegyver vadászati célú használatára jogosító engedéllyel, vadászíjjal folytatott vadászat esetén vadászíjászatra feljogosító kiegészítő vizsgával, vagy magyar agárral folytatott vadászat esetén agarászatra feljogosító kiegészítő vizsgával és vadászatra alkalmas magyar agárral rendelkezik. A vadász csak olyan vadászterületen gyakorolhatja a vadászatot, ahol vadászatra jogosultsággal rendelkezik. A vadászterületen vadászatra jogosultsággal rendelkezik a vadászterület tulajdonosa, a vadászati jog haszonbérbe adása esetén a haszonbérelő, a vendégvadász és a bérvadász. A vadászat csak akkor jogszerű, ha az a Vtv.-ben engedélyezett eszközzel történik.

³ POLT 2016: 45.

Az elkövetési magatartások körét három nagyobb csoportban szabályozza a tényállás. Aszerint, hogy valaki rendelkezik-e a vadászat gyakorlásához szükséges feltételekkel és megfelelő engedélyekkel, vagy nem, az orvvadászat elkövetőjének két alapvető típusát különböztetjük meg: a „belső” és a „külső” orvvadászt. Az elkövetési magatartások három nagy csoportja a következő:

I. A belső és a külső orvvadász közötti különbségtételt az a) pont tartalmazza: vadászterületen vadászatra való jogosultság nélkül, illetve idegen vadászterületen vadászként engedély nélkül vad elejtésére vagy elfogására irányuló tevékenységet végez. Jól látható tehát a különbség az elkövető két fajtája között: az első a vadászat gyakorlásához szükséges feltételek egyikének sem felel meg, a magatartása emiatt a jogszerű vadászat személyi feltételeinek teljes hiánya miatt tényállásszerű. Ezt az elkövetési magatartást csak „nem vadász” valósíthatja meg („külső orvvadászat”). Az a) pont második fordulatóban meghatározott elkövetési magatartást tanúsító elkövető a vadászat gyakorlásához szükséges valamennyi feltételnek megfelel, azaz vadász. A magatartása azzal válik tényállásszerűvé, hogy nem rendelkezik a számára idegen vadászterületen vadászati jogosultsággal („belső orvvadászat”).

II. A b) pontban meghatározott elkövetési magatartást az valósítja meg, aki külön jogszabályban meghatározott, a vadfaj valamennyi egyedére kiterjedő vadászati tilalmi idő hatálya alá eső vadfaj egyedét ejti vagy fogja el. Az előző és a következő elkövetési magatartás egyaránt a „tevékenységet végez” fordulatot tartalmazza, vagyis magatartási tényállások. Álláspontom szerint a b) pont esetében nem elég, ha az orvvadász „tevékenységet végez”, a befejezettséghez a vad elejtése vagy elfogása is szükséges, vagyis a b) pont eredménytényállás. A vad elejtése vagy elfogása nélkül legfeljebb kísérlet állapítható meg. A vadászati idény az a naptári időszak, amely a vadászati éven belül kijelöli az egyes vadfajok vadászatának idejét. A vadászati idényt a miniszter a természetvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben állapítja meg. Vadászati tilalmi időt jogszabály és hatósági határozat is elrendelhet. A vad elejtése annak terítékre hozását (megölését), míg elfogása az élő vad különböző eszközök alkalmazásával történő birtokba vételét jelenti.

A tilalmi időt tehát külön jogszabály határozza meg, és a cselekmény csak akkor büntetendő, ha a tilalom a vadfaj valamennyi egyedére kiterjed, de mind-egyik kommentár hangsúlyozza, hogy a vadászati tilalmi idő vonatkozásában

a jogszabály mellett a hatósági határozatnak is relevanciája van. Megjegyzi a védelem, hogy ezt maga a vádirat is tartalmazza! A vadászati tilalom kiterjedhet az adott vadfaj valamennyi egyedére vagy csak meghatározott egyedeire, a bűncselekménynek ez a fordulata csak akkor valósul meg, ha a tilalom az adott vadásztársaság vonatkozásában, az adott időpontban az adott vadfaj valamennyi egyedére kiterjed. A Btk. indokolása is rámutat arra, hogy a csak bizonyos egyedekre fennálló tilalmi idő megszegése a Vtv. vadvédelmi bírságra vonatkozó rendelkezései szerint szankcionálható.

Külső szakértőként volt lehetőségem az új Btk. kodifikációjában részt venni, ahol az orvvadászattal kapcsolatos új tényállás b) pontjának megalkotásakor fontos szempont volt, hogy ne legyen bűncselekmény, ha egy adott vadfaj bizonyos egyedeire lehet vadászni, de a vadász egy más egyedet lő ki.

A vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának szabályairól szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet módosítása, az egyes vadgazdálkodással összefüggő miniszteri rendeletek módosításáról szóló 52/2020. (X. 27.) AM rendelet az alábbi rendelkezésekkel egészült ki, és a kihirdetést (2020. október 27.) követő 5. napon, azaz 2020. november 1. napján lépett hatályba. Az agrárminiszter 2/2021. (II. 5.) AM rendelete egyes vadgazdálkodási és agrártámogatási tárgyú rendeletek módosításával kapcsolatban módosult a Vhr. 5. számú melléklet I. pontjában. Az agrárminiszter 38/2021. (X. 21.) AM rendelete módosította a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadásatról szóló 1996. évi LV. törvény végrehajtásának szabályairól szóló 79/2004. (V. 4.) FVM rendeletet.

A gímszarvasra a következő vadászati idények vonatkoznak, évek óta:

- gímszarvasbika: szeptember 1. – január 31.
- érett bika: szeptember 1. – október 31.
- tehén: szeptember 1. – január 31.
- ünnő: május 1. – február utolsó napja
- borjú: szeptember 1. – április 30.

Vagyis nincs az évnek egy olyan napja sem, amikor valamennyi egyedre tilalom lenne a gímszarvas vonatkozásában. A vaddisznó és a muflon kos pedig egész évben vadászható. Álláspontom szerint a Btk. 245. § b) pontja szerinti orvvadászat vaddisznóra, gímszarvasra és muflonra a jelenleg hatályos szabályozás szerint egyáltalán nem követhető el, hiszen nincs az évnek egyetlen olyan napja sem, amikor legalább valamelyik egyede ne lenne vadászható,

jelenleg a b) pontban található orvvadászat a legtöbb nagyvadfajra egyáltalán nem követhető el.

III. A Btk. 245. § c) pontjában található harmadik fordulat szerint orvvadászat az is, ha valaki (akár „belső”, akár „külső” orvvadászként) tiltott vadászati eszközzel, tiltott vadászati módon vagy kíméleti területen vad, illetve fokozottan védett vagy védett gerinces állat elejtésére vagy elfogására irányuló tevékenységet végez.

Az orvvadászat alanya bárki lehet: belső és külső orvvadász egyaránt. A belső orvvadász viszont speciális alanynak minősül. A jelen tanulmány szerzője egyetért Makai Lajos álláspontjával, aki szerint az orvvadászat megállapításakor az ítéletben akkor is meg kell hivatkozni, hogy a tényállás a) pontjának melyik fordulatába ütközik az elkövető magatartása, ha a b) vagy a c) pont szerint mondja ki a bíróság a bűnösségét, hiszen a b) és a c) pontba ütköző magatartásokat is elkövetheti akár külső, akár belső orvvadász. A bűncselekmény csak szándékosan követhető el, akár egyenes, akár eshetőleges szándékkal is.

Ezek után térünk rá a tanulmányunk sarokpontját képező kérdéskörre, az éjjellátó és hőkamerás céltávcsövekre, amelyek használata a Btk. 245. § c) pontjában foglalt elkövetési magatartás vonatkozásában lehet tényállásszerű.

A háttérnorma szerint tiltott vadászati eszköz:

- ♦ a mérgezett hegyű és robbanó fejű nyílvevő;
- ♦ a számszerű;
- ♦ e törvény végrehajtására kiadott rendeletben meghatározott követelményeknek meg nem felelő, lőfegyverre szerelt hangtompító eszköz;
- ♦ a hurok, horog, madárlép, verem;
- ♦ a működése vagy felhasználása körülményei folytán nem szelektív háló;
- ♦ az önműködő (automata) és öntöltő (félautomata) golyós lőfegyver;
- ♦ vak, illetve megcsonkított élő csaliállat;
- ♦ az áramütést előidéző elektromos eszközök;
- ♦ az emlősfajok ejtőhálójával történő befogásának kivételével a robbanószer;
- ♦ elektronikus képnagyítóból vagy képátalakítóból álló, éjszakai lövésre alkalmas célzóeszközök (de a háttérnorma kimondja, hogy a hivatásos vadász munkaköri feladatainak ellátásakor, illetve a vadász vadászata során éjjellátó keresőtávcsövet is használhat);
- ♦ mérgezett vagy altató csalétek.

A tiltott vadászati módokat is a Vtv. határozza meg. Tilos a vadat lábfogó csapóvassal vagy a vonatkozó EK rendeletben foglalt csapdázási módszerrel, valamint

méreg alkalmazásával elfogni, illetve elpusztítani. A vadászati hatóság viszont a mérgező hatású anyagok használatára vonatkozó külön jogszabályok figyelembevételével engedélyezheti szelektív méreg alkalmazását. Tiltott vadászati módnak minősül továbbá a vadászati idenytől függetlenül az olyan időpontban történő vadászat, amikor a vad menekülési lehetősége bármilyen természeti ok miatt jelentősen korlátozott. A „kóbor” kutyák vagy macskák elejtése sem megengedett, kivételesen viszont a vadászterületen a vadász a vadállomány védelme érdekében elfoghatja vagy elejtheti, ha a tulajdonosának felderítésére nincs közvetlen lehetőség:

- a vadat űző vagy a vadat elejtő kutyát, ha a vad sérelme másként nem hárítható el, továbbá
- fertőzés továbbterjedése vagy másként el nem hárítható támadás megakadályozása céljából a kutyát vagy macskát.

(Ezek a kivételek nem vonatkoznak a felismerhető jellel ellátott, rendeltetésüknek megfelelően alkalmazott vadász-, mentő-, jelző-, vakvezető, rokkantsegítő és terápiás kutyára.)

Érzékelhető volt már a 2010-es évek elején, hogy a jogalkotó egyszer legalizálni fogja az éjjellátó és hőkamerás céltávcsöveket, hiszen sok olyan vadász is rendszeresen használt ilyen „kiegészítőket”, akinek a társadalmi érdekérvényesítési képessége az átlagosnál magasabb. Sok ezer vadász vállalta akár a büntetőjogi kockázatot a 2010-es évek közepéig, néhány büntetőeljárás indult is 2–8 év büntetési tétellel fenyegetett bűncselekmény, haditechnikai termékkel vagy szolgáltatással visszaélés (Btk. 329. §) miatt, ezek azonban – legalábbis a saját ügyvédi gyakorlatom alapján erre következtetek – mind megszüntetéssel végződtek. Ilyen haditechnikai eszközök engedély nélküli birtoklása ugyanis nem valósítja meg a haditechnikai termékkel vagy szolgáltatással visszaélést (Btk. 329. §), Magyarországon jelenleg bárkinek a birtokában lehet engedély nélkül bármilyen katonai éjjellátó vagy hőkamera, legyen az úgynevezett kereső, vagy akár a legmodernebb katonai éjjellátó fegyvertávcső, ahogy ezt egy 2020-ban megjelent tanulmányomban már részletesen kifejtettem.⁴

2016. július 1. előtt orvvadászat pedig egyáltalán nem valósult meg éjjellátó eszközök vagy hőkamerák vadászat során történő felhasználásával, hiszen a Btk. 245. § c) pontjában meghatározott tiltott vadászati eszközök között a vadászati törvény nem említette meg az elektronikus optikai eszközt. Ennek ellenére nem

⁴ GÁL 2020.

volt jogszerű a használatuk (még ha a birtoklásuk az is volt), hiszen a vadászat során történő felhasználásuk korábban is jogellenes magatartásnak, a vadászat rendjének megsértésének minősült, amely közigazgatási szankcióval sújtható szabálysértést valósított meg.

A Btk. ugyan nem változott, de a háttérnorma, a vadászati törvény beemelte a tiltott vadászati eszközök közé az elektronikus képnagyítóból vagy képátalakítóból álló, éjszakai lövésre alkalmas célzóeszközöket. Ezáltal bűncselekménnyé vált, ha vadászat során (a vadászat megkezdésétől a végéig, vagyis egyéni vadászat esetében a beírókönyvben szereplő időintervallumban) éjjellátó vagy hőkamerás célzóeszköz van a vadász birtokában. Akár tehát a vadászterület felé vagy az onnan hazafelé közlekedés során is megállapítható álláspontom szerint a bűncselekmény elkövetése, a beírókönyv alapján a szabályos vadászat megkezdésétől annak befejezéséig. Ha a vadász idegen vadászterületen vagy a beírókönyv használata nélkül stb., tehát szabálytalanul vadászik, akkor már általában nincs jelentősége annak, hogy milyen eszköz van nála, az orvvadászat ugyanis ilyenkor a legtöbb esetben a használt eszközökre tekintet nélkül is tényállásszerű.

2019. január 2-ától azonban ismét változott a háttérnorma, és az éjjellátó és hőkamera keresőtávcsövet minden vadász korlátozás nélkül használhatja már. Ahogy egy korábbi tanulmányomban már szintén elemeztem,⁵ az éjjellátó és a hőkamera keresőtávcső kategóriájába kell értenünk a „határesetnek” minősülő előtéteket, ezek birtoklása a vadászat során *in dubio pro reo* nem bűncselekmény 2016. július 1. után sem, csak és kizárólag akkor, ha bizonyítani lehet, hogy azzal adtak le lövést vadra. 2023 végétől azonban egy rendkívül érdekes és összetett új szabályozás lépett életbe a háttérnormában, amely részben engedélyezte a hőkamerás és éjjellátó céltávcsöveket is.

A Magyar Közlönyben 2023. október 16-án jelent meg az agrárminiszter 57/2023. (X. 16.) AM rendelete egyes vadgazdálkodással összefüggő miniszteri rendeletek módosításáról. Saját ügyvédi gyakorlatom alapján is állíthatom, ez a módosítás nemcsak a jövőre vonatkozóan fogja alapvetően megváltoztatni a Btk. 245. § c) pontja szerinti orvvadászat gyakorlatát, de a folyamatban lévő ügyekre is kihat. A Vtv. végrehajtási rendeletként a Btk. 245. § egyik háttérnormájaként is funkcionáló jogszabály a következő új szabályozást tartalmazza:

16. § (1) A 79/2004. (V. 4.) FVM rendelet 69. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a § a következő (5)–(7) bekezdéssel egészül ki:

⁵ GÁL 2020: 30.

„(4) Vaddisznó, borz, róka, arany sakál, nyestkutya és mosómedve éjszakai vadászatán a vadász köteles keresőtávcsövet, céltávcsövet, valamint lámpát használni. Vaddisznó, róka, nyestkutya, mosómedve, valamint a vadászati hatóság külön engedélyével a borz és az arany sakál éjszakai vadászatához célzást segítő mesterséges fényforrás is használható.

(5) Az állomány hatékony szabályozása céljából elektronikus akusztikai eszköz használható a) a róka, továbbá b) a vadászati hatóság engedélyével az arany sakál vadászatához.

(6) Az állomány hatékony szabályozása érdekében vagy állategészségügyi indok fennállása esetén a (4) bekezdésben meghatározott vadfajok éjszakai vadászatához

a) a hivatásos vadász munkaköri feladatai ellátása során – a borz és az arany sakál elejtéséhez a vadászatra jogosult kérelmére a vadászati hatóság külön engedélyével –,

b) a vadász a vadászatra jogosult kérelmére a vadászati hatóság külön engedélyével elektronikus képnapyítóból vagy képátalakítóból álló, éjszakai lövésre alkalmas célzóeszközt is használhat.”

Összefoglalva a jelenlegi jogszabályi környezet alapján, ha egy vadásztársaság nem kéri meg az adott vadászati évre az éjszakai céltávcsövekre az engedélyt (a gyakorlat az, hogy minden társaság automatikusan megkapja, aki kéri), akkor a korábbi szabályozás szerinti helyzet változatlan: kereső és előtét lehet a vadásznál, de az előtét használata lövéskor bűncselekmény, a fegyverre szerelt éjjellátó és hőkamerás céltávcsőnek pedig már a birtoklása is bűncselekmény a vadászat alatt. Ha megkapta a vadásztársaság az engedélyt ilyen célzóeszközök használatához az adott vadászati évre, akkor vaddisznó, borz, róka, arany sakál, nyestkutya és mosómedve éjszakai vadászatán ezek használhatók. Továbbra is bűncselekményt valósít meg a vadász akkor, ha gímszarvast, dámot, őzet, muflont lő éjjellátó céltávcsővel; vagyis ha olyan fegyverrel megy ki vadászni, amelyen fix szereléken éjjellátó célzóeszköz van, akkor vaddisznó, borz, róka, arany sakál, nyestkutya és mosómedve kivételével más vadat nem ejtethet el.

A gyakorlat 2025 után érdekes lehet majd, hiszen szép lassan kisebbségbe kerülnek azok a vadászok, akik a hagyományos nappali céltávcsöveket használják, és legfeljebb csak keresőnek visznek magukkal éjszakai optikát. A modern technika terjedésével a többség egy idő után mindent hőkamerás céltávcsővel lő majd, ami egészen biztosan nem etikus, és bűncselekménynek is minősül.

IRODALOMJEGYZÉK

- ELEK Balázs (2015): *Vadászok, halászhalk a büntetőjog hálójában*. Budapest: HVG-Orac.
- GÁL István László (2020): Orvvadászat [Btk. 245. § c) pont] csillagfényben? Az éjjellátó és a hőkamera legális és illegális használata a vadászat során. *Büntetőjogi Szemle*, 9(2), 28–30.
- MAKAI Lajos (2024): Foglalkozás-e a vadászat? *Büntetőjogi Szemle*, 13(2), 42–45. Online: <https://doi.org/10.59851/mj.72.01.3>
- POLT Péter (2016): A környezet és a természet elleni bűncselekmények. In POLT Péter et al. (szerk.): *A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény nagykommentárja*. Budapest: OPTEN, 771–815.